

присъствахме на тип кабаретно шоу, което имаше за цел само да представи многообразие в костюмите и почти никакво куклено майсторство, то в «Ще посолите земята», като че ли проблема остана на ниво неподходящ избор на сценичното пространство (Регионална библиотека „Сава Доброплодни“).

„Ще посолите земята“, определено като „непоскопна словесна „кардиограма“ от стихове на известни унгарски поетеси“, представляваше тип литературен перформанс, изграден на базата на гласови вариации при рецитирането на избраните произведения. Актрисата Габриела Хаджикостова се опитваше да въввлече публиката в емоционалните си преживявания и с помощта на живата музика на Георги Ангелов. Любопитното в същността си представляване, обаче не успя да постигне желаните резултати за такъв тип перформанси, по причината която вече

споменах – неадекватното сценично пространство. И ако трябва да търсим връзката между това че Хаджикостова изговаряше поезия, и се намирахме заобиколени от книгите в библиотеката, бих казала, че асоциацията е прекалено първична.

„Сънища за Венеция...“ предостави преди всичко желание за дълбоки сънища в салона на кукления театър. Вариететно и прекалено елементарно в своето сюжетно равнище, представлението не успя да се отличи с нищо друго освен с кичозно лъскави костюми и лоша игра с кукли.

Равносметките винаги се оставят за финала, когато вече всичко е преминало през любопитното ни съзнание. И ако се върнем на въпроса поставен от божествата на изкуствата, а именно кой трябва да е първенецът, нека сложим короната на онзи, който успява да сътвори магия... Който и да е той. ■

Сливенски разговори

Боряна Георгиева разговаря с участници във фестивала

С Ефимия Павлова, актриса, директор на ДКТ-Сливен и директор на фестивала

– На откриването каза, че бързо се забравят трудностите около организацията на фестивала и остават само хубавите спомени. С какво ще го запомниш?

– С много усмихнатите лица на хората, които бяха на нашия фестивал и с лошото време. Споменът за лошото време обаче ще отминне и ще остане само удоволствието от срещите с приятели, колеги, гости, обмяната на идеи, прекрасните впечатления от някои спектакли, от „Арт ленд“ – изработването на чудесните куклички и всякакви там шуротийки, в които даже се включиха актьори и гости, минали отдавна детската възраст. Ще остане споменът от изложбата на НХА „Магията на плаката“. Смятам че ще остане чувството за този фестивал като за една магия. Поначало правим фестивала като на магия, с много малко средства, разбира се и с помощта и подкрепата на наши приятели и спонсори. Мисля, че успяхме да създадем малко радост, емоция и един друг поглед към света у нашите зрители. В града вече очакват фестивала и дори бяха разочаровани, когато тази година го преместихме през есента (основно по финансови съображения). Даже имаме фенове и от други градове, които заедно с децата си идват и гледат нашите представления. Силно впечатление ми направиха две майки от Бургас с четирите си деца, които даже и хотел си бяха взели, за да присъстват на фестивала. Що се отнася до награждането на фестивала, можем да го видим в попрецизната селекция, в повечето гости, включително и официални. Сред тях имаше директори на фестивали и мениджъри от чужбина. И цялата съпътстваща програма беше по-разнообразна, ако приемем, че основ-

ната програма са спектаклите, въпреки че не ги деля по този начин, защото всичко е едно. Затова е фестивал на изкуствата. За мене беше просто забележителен оперният концерт. Доста необичайна бе изложба на плаката. Намери се много интересно решение на това събитие, къде и как да се разположат плакатите. Тук бяха светилата на НХА начело с проф. Газдов. Смятам че плакатът е нещо много важно и съществено, затова и обръщаме специално внимание на театралния плакат, защото той помага за първото внушение. В този смисъл искам да кажа, че и нашият плакат на фестивала също търпи развитие и определено тази година е на още по-високо ниво, и мисля че показва всички внушения, които ние търсим за идеята на нашия фестивал. Каква магия се крие в изкуството като цяло. То е подсказано и в сянката, в перата, в полета, защо изкуството е полет на духа.

– Фестивалът няма конкурсен характер. Какви бяха вашите критерии, за да може селекцията ви да държи определено ниво?

- Основно - да бъде интересно, да показва някакъв различен аспект, иновация, ако щете, и да създава настроение. Искан нещата, които предлагаме на нашите зрители, независимо в каква форма, да носят нещо утвърждаващо, жизнено, да бъдат с настроение, защото прекалено е мрачно всичко край нас и на мен ми се иска да дадем на зрителите малко светлина. Не мисля, че това значи леки и комерсиални заглавия, а такива, в които има повече настроение, повече оптимизъм. Мрачното малко го оставихме настрана. Защото си го имаме в излизък. А това от което имаме нужда, е надежда и светлина. Сливен е един малък град. Затова за мен е много важно различните културни институции в града да се обединяват около идеи и проекти, да си помагат. Мисля, че с това издание го постигнахме. И това общополезно сътрудничество трябва да продължава и да се задълбочава.

„Вещици, езичници, светци“

„Witches, Heathens, Saints“

С Габриела Хаджикостова, актриса и режисьор

- Много съкровено изживяване ни предложи с твоя литературен пърформънс...

- Поводът беше една стихосбирка, за която помолих български поетеси да преведат от унгарски. Всъщност аз непрекъснато се движа като сова между двете култури и съм изтъкала вече едно платно, по което да минават хората. Винаги ме провокира един добър материал. Има неща, които четат на унгарски и те ме разтърсват. И се стремя да гонеса част от унгарската култура в България и, разбира се, българската - в Унгария, защото мисля, че и това е задачата на един творец. В съвременния свят ни липсват смислените неща и, когато човек открие смислени и дълбоки неща, ако е творец, той е длъжен да ги разпространява.

- Каква „кардиограма“ на времето рисуват тези стихове, писани от жени? Какъв е пулсът на Земята, според тях?

- Мисля, че сега пулсът е много разтревожен, поне в нашите две държави. И в момента имаме много силно сърцебиене И по някакъв начин трябва да се спасим от това време, в което живеем. Мисля, че сме на прага на полуудяването. Мисля, че центробежната сила рано или късно вече ще ни изхвърли. Но поне докато Земята ни търпи още мъничко, трябва да откриваме за себе си смислените неща и да направим нещо за душите си, защото правим абсолютно всичко за мониторите си, за клавиатурите си, за банковите си сметки и за колиите си, и всъщност не ни остава време да погледнем навътре в себе си. Мисля че хората се нуждаят от дълбоки неща. Не вярвам, че можем да ги спечелим само с плосък хумор. Хората искат да преживеят нещо. Не напразно гърците са се стремели към катарзиса. Мисля, че човек иска да бъде разтърсен, приятно му е да плаче, приятно му е да се смее и тези неща трябва да му бъдат поднасяни. Искан да се вгледа в себе си, но е толкова забързан и претоварен от задачи, от тичане и от проблеми, че в стремежа си да оцелее, забравя всъщност да погледне много навътре в бездните си.

- Винаги литературният избор, който правиш, е фундаментален, екзистенциален...

- Когато подбирям тези неща, много дълбоко ги преживявам и това ми помага да застана сто процента зад тях. Просто материалите, които правя в театъра, са все материали, в които съм влюбена. И това е преимуществом да имаш собствен театър. Тогава подбраното е твоят личен избор и ако е нещо, което ти обичаш и което тебе те е раздвижило, тогава това много ти помага да можеш и да го предадеш на другите.

- Усещаш ли момента, в който го предаваш на другите?

- Да. Това е много особено. Не мога да го опиша с думи всъщност. Усещам една много силна енергия, чувствам се много цяла и много стабилна. Така се усещам и когато пея, особено когато пея български фолклор. Има нещо много древно и много необяснимо в него, отварят се някакви канали, отварят се някакви антени и изживяването ми е неопишуемо.

С Юки, актриса, режисьор

- Какъв вид театър правиш?

- Бих го нарекла „театър на коляно“. Тоест може да се изиграе върху коляно или да се гледа от височината на коляното. И винаги разстоянието между зрителя и изпълнителя е нищожно, не повече от 15 сантиметра. Понякога се нарича „театър за един“. И всяко изпълнение не се повтаря. Затова постоянно съм нервна, защото имам само един шанс, пред само един човек и това е. Три минути и край. Следващото изпълнение, пред следващия зрител ще бъде също кратко и единствено. Мисля, че когато куклата се движи, това е невероятно усещане и искам публиката да види това движение от много близко. И се надявам, че чрез моето кукловодство хората се забавляват и се чувстват пощастливи, макар и само за три минути. Идеята е моя, изпълнението също, а съпругът ми направи куклите, но обсъждахме заедно всеки детайл, защото за миниатюрен спектакъл като този всеки детайл е много важен, близостта на околото забелязва и най-дребните несъвършенства и всичко трябва да е изпипано.

„PP * Theatre“